

A 689

3

3. számú körendelvény
Közlöny 21. száma.

ZMKA. TUD. KÖNYVTÁR
ARCHIVUM
Lelt. sz.: 1257

B-4.

ELŐLEPTETÉSI HATÁROZVÁNYOK

A M. KIR. HONVÉDSÉG
LEGÉNYSÉGI ÁLLOMÁNYU EGYÉNEI
SZÁMÁRA.

A m. kir. honvédelmi minisztérium kiadványa.

feltározva 2010

BUDAPEST

PALLAS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NYOMDÁJA

1926.

1434

M. ki

0109 2010

20276-2

1926. évi 11.862/Elnöki 10. számú körrendeletéhez. Honvédségi
Közlöny 21. száma.

B-4.

ELŐLEPTETÉSI HATÁROZVÁNYOK

A M. KIR. HONVÉDSÉG
LEGÉNYSÉGI ÁLLOMÁNYU EGYÉNEI
SZÁMÁRA.

A m. kir. honvédelmi minisztérium kiadványa.

224
K-1826

BUDAPEST

PALLAS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NYOMDÁJA

1926.

I. FEJEZET.

1. Az altiszti és tisztési rendfokokozatok a következők:

Rendfokozat	C s a p a t n e m	Megjegyzés
a l t i s z t e k		
alhadnagy	valamennyi fegyver- és csapatnemnél	r. o. nem sorolt havidíjas
tiszthelyettes	valamennyi fegyver- és csapatnemnél	
törzsörrmester (főtüzemester)	valamennyi fegyver- és csapatnemnél (csak a tüzérség és aknavető alakulatoknál)	
örrmester (tüzemester)	valamennyi fegyver- és csapatnemnél (csak a tüzérség és aknavető alakulatoknál)	
t i s z t e s e k		
szakasz- vezető	valamennyi fegyver- és csapatnemnél	
tizedes	valamennyi fegyver- és csapatnemnél	
örvezető (főtüzér)	valamennyi fegyver- és csapatnemnél (csak a tüzérség és aknavető alakulatoknál)	

2. A vonatkozó szervei határozványok (szervezési rendeletek) szerinti közelebbi szolgálati alkalmazás az írásbeli érintkezésnél a rendfokozat után megjelölendő. Pl. «őrmester-ezredkürtös», «őrmester-egészségügyi altiszt» stb.

II. FEJEZET.

Általános határozványok.

3. A valóságos és címzetes tisztési rendfokozatokba való előléptetést a csapattest, önálló osztály és egyéb állománytest parancsnok eszközli az esetben, ha törzstiszti rendfokozatot visel. Ellenkező esetben az előléptetés joga a vegyes dandárparancsnokot illeti.

Az őrmesteri rendfokozatba való előléptetés általában a vegyes dandárparancsnok, míg minden az őrmesternél magasabb altiszti rendfokozatba való előléptetés, valamint a Honvédelmi miniszternek közvetlenül alárendelt alakulatoknál az őrmesteri rendfokozatba való előléptetés is, a Honvédelmi miniszter hatáskörébe tartozik.

4. Az altiszti rendfokozatokban az előléptetés csakis a legközelebbi magasabb rendfokozatba történhetik, míg a tisztési rendfokozatokban nincs akadálya annak, hogy a címzetés rendfokozat az illetményszerű valóságos rendfokozatot a várakozási idő betartása mellett legfeljebb 2 fokozattal túllépje.

(Pl. honvéd címzetes tizedes, őrzető címzetes szakaszvezető.)

Altiszti rendfokozat címképen nem adományozható, kivéve a kp. katona tanulókat, kiknek az egyévi összefüggő katonai szolgálat után, ha erre érde-
mesek, a címzetes őrmesteri rendfokozat adományozható.

5. Bármely valóságos rendfokozatban való előléptetés csak akkor eszközölhető, ha a szervi határozványokban a rendfokozatként rendszeresített létszám-
ban tartós hiány állott be.

Az összlétszám terhére előléptetések nem eszközölhetők.

6. Bármely valóságos vagy címzetes rendfokozatba való előléptetés a nemzeti és erkölcsi megbízhatóság, valamint a megfelelő testi és szellemi képesség szempontjain kívül még azon követelményhez van kötve, hogy az illető tudásánál, használhatóságánál és rátermettségénél, általában tehát összegyéniségénél fogva a magasabb rendfokozattal egybekötött szolgálati állás betöltésére *kétség kívül* alkalmas legyen.

A tisztesi, illetve altiszti rendfokozatok elérésére senki igényt nem támaszthat. Azok elérése *kizárólag* a rendelkezésre álló helyek számától és az illető rátermettségétől függ. Egyedül az alsóbb rendfokozatokban teljesített kielégítő szolgálat és az egyes rendfokozatok eléréséhez megkívánt minimális tényleges szolgálati összidő betöltése alapján tehát, az előléptetésre igény nem támasztható.

7. Az előléptetésre való alkalmasság megítélésére az előjárók hivatottak, kik legyenek² áthatva attól az

erkölcsi felelősségtől, mely az alárendeltek előléptetési alkalmasságának megítélésénél rájuk háramlík.

Ezen fontos, sok körülményt, pártatlanságot és alapos megfontolást igénylő kötelesség teljesítésénél a szolgálat javát és az alárendeltek érdekeit tárgyilagos módon kell mérlegelni.

8. A valóságos tisztési rendfokozatok a H. M. 12.000/eln. 1. 1923. számú rendeletben szervezetileg megállapított létszámon túl az 1927/28. költségvetési évtől kezdődőleg évente 25—25%-kal emeltetnek mindaddig, míg a jelenleg rendszeresített tisztési létszám 100%-át el nem érik. *A címzetes tisztési rendfokozatok a valóságos rendfokozatokon túl még 50%-nyi terjedelemben adományozhatók.*

Elsősorban a tartósan elvezényelt, vagy végleg fogyatékosba nem jutott tisztések helyei töltendők be címzetes rendfokozatbeliekkel.

9. Amennyiben úgy a valóságos, mint a címzetes rendfokozatban az előléptetésre való alkalmasság az előléptetési sorba jutó egyéneknél általában egyforma, az előléptetés sorrendjét a következő feltételek alapján kell elbírálni:

- a) erkölcsi megbízhatóság,
- b) rátermettség,
- c) az előző rendfokozatban eltöltött szolgálati idő,
- d) harctéri arcvonalbeli szolgálat tartama,
- e) vitézségi kitüntetések és végül
- f) a forradalmak alatt szerzett hazafias érdemek.

Békeviszonyok között soronkívüli előléptetésnek helye nincs.

10. A tisztési rendfokozatokba való előléptetés állomány- és illetékezelés szempontjából minden esetben a hó elsejével eszközendő, de különben időszakhoz kötve nincs. Legalkalmasabb időszaknak azonban az ujone-, valamint a századkiképzés befejezése látszik.

A csapatparancsnokok kötelessége a csapattesten belül e tekintetben lehetőleg egységes eljárást szabályozni.

Az altiszti rendfokozatokba való előléptetés évenként rendszerint május és november hó 1-ével történik.

III. FEJEZET.

Részletes határozványok.

11. A valóságos rendfokozatokba való előléptetéshez a következő valósággal betöltött minimális megszakítás nélküli tényleges össz-szolgálati idő kell és pedig:

a) *A honvéd altisztképző és nevelő intézetet végzett növendékeknél*

szakaszvezetővé az iskolának jeles összeredménnyel,

tizedessé az iskolának jó összeredménnyel, végül őrvezetővé az iskolának elégséges eredménnyel való elvégzése után léptethetők elő. A szakaszvezetői, illetve a tizedesi rendfokozatot — ha a követelmények-

nek mindenben megfelelnek — minimálisan 6—6 havi csapatszolgálat után, vizsga nélkül érhetik el.

A honvéd altisztképző és nevelő intézetet végzett és a csapattestnél megfelelően minősített tisztsek az őrmesteri előléptetésnél megelőzik a csapattesteknél lévő saját nevelésű tisztseket.

Ezek őrmesterré (tűzmesterré) legalább 3 évi, törzsőrmesterré (főtűzmesterré) legalább 6 évi, tiszthelyettessé legalább 8 évi, végül alhadnaggyá legalább 12 évi csapatszolgálat után léptethetők elő.

b) *Egyéb legénység:*

Az örvezetői (főtüzéri) rendfokozatban

legkevesebb	10 havi
a tizedesi rendfokozatban	15 havi
a szakaszvezetői rendfokozatban	2 évi
az őrmesteri (tűzmesteri)	5 évi
a törzsőrmesteri (főtűzmesteri)	8 évi
a tiszthelyettesi rendfokozatba	12 évi
végül az alhadnagyi rendfokozatba	15 évi

csapat szolgálat után léptethető elő.

A címzetes rendfokozatokban

örvezetővé (főtüzérré) legkevesebb	8 havi
tizedessé „	12 havi
szakaszvezetővé legkevesebb	18 havi

csapat szolgálat után van előléptetésnek helye.

Az egyöntetűség megóvása érdekében a tisztési előléptetéseknél a csapatparancsnokok a tisztési iskola elvégzésének eredményét és a rátermettséget vegyék tekintetbe.

12. Az előléptetéshez megkívánt minimális megszakítás nélküli össz-szolgálati idő a tényleges szolgálatra való bevonulás napjától, illetve a honvéd altisztképző és nevelő intézetet végzett növendékeinél a csapatállományba való átvétel (újbóli átvétel) napjától számít.

A volt közös hadsereg, vagy honvédség és a nemzeti hadsereg kötelékében bármely rendfokozatban eltöltött szolgálati idő az előléptetéshez megkívánt tényleges szolgálati összidő tartamába nem számít.

Kivételt képeznek a honvédséghez 1925. évi január 1-e előtt belépett azon altisztek és tiszteseek, kik a régi honvédségnél, volt közös hadseregnél és a nemzeti hadseregnél mint *hivatásos altisztek* szolgáltak, vagy pedig fenti időpont előtt vették fel a «vf» altisztek csoportjába. Ezeknek az egyébként megkívánt feltételek fennállása esetén az előléptetésnél megkövetelt össz-szolgálati időbe a régi állományba vételüktől eltöltött tényleges szolgálati idő beszámít.

Az előléptetés azonban tekintet nélkül a régi rendfokozatra, mindenkor csakis a legalacsonyabb altiszti rendfokozatba eszközölhető.

A további előléptetéseknél *az egyes rendfokozatok és fizetési fokozatok közötti várakozási idő azonban az össz-szolgálati időre való tekintet nélkül feltétlenül betartandó.*

Az előléptetéshez megkívánt minimális tényleges szolgálati összidőbe a fentebb említetten kívül más természetű szolgálat, vagy a katonai ellátásról szóló 1921. évi XXXII. t. c. 6. §-ában említett be nem számítható

idő (pl. várakozási illetékekkel történt szabadságolás stb.), avagy a felemelten számítandó szolgálati idő (hadievek, arcvonalbeli szolgálat, stb.) be nem tudható.

A meghatározott minimális szolgálati idő tekintetében nem tesz különbséget, hogy ezen szolgálat arcvonalban, vagy egyébként teljesített.

13. Minden altiszti rendfokozatba való előléptetésnek — az egyéb feltételek fenforgása esetén — a honvéd altisztképző- és nevelőintézet sikeres elvégzése, vagy a csapatnál az altiszti kiképzésre vonatkozó mindenkor határozványok alapján nyert kiképzést és annak vizsgaszerű beigazolása képezi alapját.

Altisztekké csakis erkölcsileg kiválóan derék, szellemileg és testi teljesítő képesség tekintetében fokozott igényeknek megfelelő tisztetek léptethetők elő.

14. Alhadnagyi rendfokozatba oly tiszthelyettesek léptethetők elő, akik a szakaszparancsnoki állás *tartós betöltésére kiválóan alkalmasak* és ezen képességüket vizsgaszerűen a m. kir. honvédség főparancsnoka által kijelölt vizsgabizottság előtt elméletileg és gyakorlatilag beigazolták.

Tiszthelyettesi rendfokozatba oly törzsőrmesterek (főtüzemesterek) léptethetők elő, akik a szakaszparancsnoki állás *tartós betöltésére általában alkalmasak* és ezen képességüket vizsgaszerűen a vegyesdandár parancsnok (helyettes) által kijelölt vizsgabizottság előtt elméletileg és gyakorlatilag beigazolták.

Törzsőrmesteri rendfokozatba oly őrmesterek (tüzemesterek) léptethetők elő, akik a szakaszparancsnoki

állás *ideiglenes betöltésére általában alkalmasak* és ezen képességüket vizsgaszerűen a vegyesdandár parancsnok (helyettes) által kijelölt vizsgabizottság előtt elméletileg és gyakorlatilag beigazolták, végül

az őrmesteri rendfokozatba oly szakaszvezetők léptethetők elő, kik reményt nyújtanak arra, hogy mint altisztek összegyéniségüknél fogva meg fognak felelni és akik a csapatparancsnok (helyettes) által kijelölt vizsgabizottság előtt beigazolták, hogy a szakaszparancsnoki állás *ideiglenes betöltésére szükség esetén felhasználhatók.*

A honvéd altisztképző- és nevelőintézet végzett növendékei csakis az alhadnagyi vizsgára kötelezettek.

Az alhadnagyi, tiszthelyettesi és törzsőrmesteri (főtüzmeisteri) vizsgaszerű követelmények anyagának egységes megállapítása mindenkor a honvédség főparancsnokának hatáskörébe tartozik.

Alhadnagy, tiszthelyettes és törzsőrmester (főtüzmeister) *csak «vf»* altiszt lehet.

15. Altalában minden rendfokozatba való előléptetés csak akkor eszközöltetik, ha a rendszeresített helyek száma ezt megengedi.

16. A különleges szakképzettségű egyének (fegyvermesterek, patkolómesterek, e. ü. altisztek stb.) csak akkor léptethetők elő, ha az általános feltételeknek (6. pont) megfelelnek, alosztálynál legalább egy éven át arcvonalbeli kiképzésben részesültek s ha szakmabeli képesítésüket a honvédség főparancsnoka által meghatározott anyagból vizsgaszerűen beigazolták.

17. Az állománytesten belül és kívül különleges alkalmazásban lévő legénység (írnökök, kősajtókezelők stb.) csak akkor léptethetők elő, ha az általános feltételeknek (6. pont) megfelelnek, alosztálynál legalább egy éven át arcvonalbeli szolgálatot teljesítettek és különleges alkalmazásukban elismerésre méltó teljesítményeket mutatnak fel.

18. Oly egyének, kik a honvédségbe való belépésük előtt vagy után becsületesorbulással járó cselekmények miatt jogerősen elítéltettek, valamint oly volt tisztetek és altisztetek, akik honvédbíróságilag lefokozásra ítéltettek, csak kivételesen, különös méltánylást érdemlő esetekben, teljes javulás után léptethetők ismét elő.

A honvédségbe való belépés előtt elítélt rendfokozat nélküli egyének csak a vegyesdandar parancsnokának, a honvédbíróságilag lefokozott egyének csak a honvédség főparancsnokának engedélyével, illetve hozzájárulásával léptethetők elő.

Olyan volt tisztetek és altisztetek azonban, kiknek lefokozásánál egyúttal az újbóli előléptetésre való képtelenség is kimondatott, csak legfelsőbb kegyelem útján léptethetők elő.

Egyebekben az 1918. évi március 20-án kelt 108979/3.—1918. számú (1918. évi 28. számú Kis-közlöny), valamint az 1918 szeptember 15-én kelt (s a R. K.-ben meg nem jelent) 18262/el. 3.—1918. számú rendeletek is értelemszerű alkalmazást nyernek.

Ugyancsak továbbra is értelemszerűen alkalmazandók a polgári büntetőbírósági elítéltetés jogi követ-

kezményeként való lefokozásra stb. vonatkozó, 1914. évi augusztus hó 1-én 10057/eln. 15/a.—1914. szám alatt kelt és az 1914. évi 36. számú Rendeleti Közlönyben (szab. rend.) közzétett körrendeletnek, valamint az 1917. évi május hó 2-án 6250/eln. 15/a.—1917. szám alatt kelt és az 1917./évi 46. számú Rendeleti Közlönyben (szab. rend.) közzétett körrendeleteknek rendelkezései is.

Az előző bekezdésben idézett rendeletek értelmében *közigazgatási úton* lefokozottak az első helyen idézett rendelet utolsóelőtti bekezdésében foglalt rendelkezéshez képest csak a honvédség főparancsnokának engedélyével léptethetők újból elő. Ugyanígy, csak a honvédség főparancsnokának engedélyével léptethetők újból elő a *fegyelmi úton* lefokozott altisztek és tisztesek is.

19. A rangosztályba nem sorolt havidíjasok és havizsoldosok magasabb havidíj illetve havizsold fokozatába való sorolás időpontját és feltételeit esetről-esetre a Honvédelmi Miniszter állapítja meg.

Oly altiszteknél, kik szolgálatukat hanyagul teljesítik, a csapatparancsnok kellően indokolt javaslatára a Honvédelmi Miniszter a magasabb fizetési fokozat eléréséhez megszabott várakozási időt meghosszabbíthatja.

20. Minden előléptetés csak a kellően felszerelt előléptetési beadvány alapján eszközölhető. Ezen beadványt a mellékelt minta szerint az alosztály, illetőleg az állománytest parancsnoka szerkeszti. Ehhez csatolandó büntetési jegyzőkönyvi kivonat, altiszteknél az anyakönyvi lapnak és a minősítvényi táblázatnak hiteles másolata, végül a vizsga-jegyzőkönyv.

Vezényelték csak az eredeti állománytest hozzájárulásával léptethetők elő.

Az időszakhoz kötött előléptetéseknél (10. pont) az előléptetési beadványok gyűjtve névjegyzék kíséretében a vegyesdandár parancsnokságok által, illetve a Honvédelmi Miniszternek közvetlen alárendelt alakulatok (stb.) részéről évenként

április 1-ig, illetve

október 1-ig a Honvédelmi Miniszterhez előterjesztendők.

Ha az előléptetési beadvány felterjesztése és az előléptetés kihirdetése közötti időben oly körülmények állanak be, melyek a határozványokban megkívánt feltételekkel ellenkeznek, úgy ezen körülmény a Honvédelmi Miniszternek távirati úton azonnal jelentendő.

21. Az előléptetéseket (magasabb fizetési fokozatba való sorolásokat) napi (vegyesdandár stb.) parancsban kell kihirdetni.

A Honvédelmi Miniszter által eszközölt előléptetések rendeleti úton közöltetnek, s a törzsőrmesterek (főtűzmester) tiszthelyettesek és alhadnagyok kinevezési okirattal láttatnak el.

Az alhadnagyi kinevezések azonkívül a Honvédségi Közlönyben is kihirdettetnek.

IV. FEJEZET.

Vegyes határozványok.

22. Csapataltiszteknek különleges szakmabeli személyzetnek állományába való átminősítése csak a legszükségesebb mértékben és a képesítésnek vizsgaszerű beigazolása után történhetik, mire nézve minden egyes esetben a Honvédelmi Miniszter intézkedését, illetve döntését kell kikérni.

23. Kinek magyar állampolgársága a belügyminiszter által végérvényesen még elintézve nincs, vagy kinek igazolása a H. K. (R. K.)-ben kihirdetve nem lett, az az előléptetésből egyelőre ki van zárva; ha ellenben optálását igazolni tudja és a forradalmak alatti magatartása is igazolva van, bár ez a H. K. (R. K.)-ben kihirdetve nem is lett, ily esetben kivételesen előléptethető.

24. Azoknak a volt tiszteknek, tisztjelölteknek, továbbá tiszthelyetteseknek, törzsőrmestereknek (főtüz-mestereknek) és őrmestereknek (tüz-mestereknek), kik régebbi rendfokozatukat meg nem tarthatják, de 1925. január 1. előtt léptek be a honvédségbe, minimálisan 3 havi szolgálat után, ha a létszámviszonyok megengedik s a feltételeknek egyébként megfelelnek, volt tiszteknek, tisztjelölteknek a tiszthelyettesi jelvényeket a Honvédelmi Miniszter, a többieknek a szakaszvezetői jelvényeket a csapattest parancsnoka adományozhatja.

25. Jelen határozványok azonnal érvénybe lépnek s minden eddigi az előléptetésre vonatkozó rendelet a fentebb a 18. pontban kifejezetten felsoroltakon kívül hatályát veszti.

Allománytest.Anyakönyvi alosztály.**Előléptetési beadvány.**

1.	Név:	
2.	Jelenlegi rendfokozat «Vf» vagy «Tob»	
3.	Születési és sorozási év:	
4.	Valósággal eltöltött összes szolgálati idő a beadvány kelezéséig számítva:	év
		hó
		nap
5.	Ebből a jelenlegi hon- védségbe való belépés előtt teljesített tényleges katonai szolgálati idő tar- tama:	év
		hó
		nap
6.	Várakozási idő jelen rendfokozatában:	év
		hó
		nap

7.	Az állománytest rendszerített tényleges létszáma a valóságos rendfokozatban :	alhadnagy	tiszthelyettes	törzsőrmeister (főtüzmeister)	őrmeister (tüzmeister)	szakaszvezető	tizedes	örvezető (főtüzőr)
8.	Ennek fedezése e a tényleges állományban van :							
9.	Betöltött címzetes rendfokozatok száma :							
10.	Mely rendfokozatba való előléptetésre hozatik javaslatba :							
11.	Az előléptetésre való alkalmasság az előléptetési határozványok a 6., 13. és 14. pontjai szerint tömören kifejezve elméleti és gyakorlati vizsgajegyzőkönyv másolata :							
12.	A közbeeső eljárók véleménye :							
13.	Megjegyzés :							
14.	Csatolt mellékletek megnevezése és darab száma :							

Kelt .....

aláírás.

